

V gorski koči.

Mrzel veter brije čez debelo sneženo odejo. Tam v gorovji stoji samotna kočica. V tesni a čedni sobici se tesno stiskata k peči dva otroka, brat in sestra. Štirinajstletni deček se obrne k nekaj mlajši deklici: „Anka, kako je danes mrzlo! Peč se ne ugreje. Glej, kako debele rože pokrivajo okna in čuj, kako kriče zunaj vrani! Kar zobje mi klepečejo od mraza!“ Oba molčita. Nato začne zopet deček:

„Sestrica, Bog naju nima tako rad kakor otroke bogatih starišev. Midva ob mrzli peči stradava, a oni žive v največjem izobilju v gorkih sobah. Vrh tega niti ne pozna svojega očeta! Ali ni to bridko?“ Radovedno se vspne pri teh besedah deklica k bratu in izpregovori:

„Tonček, ali si vže pozabil, kaj so nam pravili gospod župnik? Kogar ljubi nebeški Oče, tega tepe z vsakovrstnimi nadlogami. S temi nas izkuša, ali smo vredni ljubezni ali ne. Kdor ne toži, tega poplača skoro z velikimi dobrotami!“ Strmé je poslušal brat svojo sestrico, kje se je navzela te modrosti. V tem je vstopila mati:

„Otroka, naložila sem zadnja drva. Čujta, kako žvižga veter okrog hiše, a s čim zakurim drevi?“

„Godilo se nam ne bi tako, ko bi bili oče doma, kaj ne, mati? Ali niste še nič zvedeli o njih?“ vpraša deček.

„Kakor vesta, dve leti sta vže pretekli, kar več ne pišejo. Ne vemo, ali so živi ali mrtvi!“

„In koliko let so vže od doma?“ seže deklica vmes.

„Ti, — Tonček si ravno shodil, a ti, Anka, si bila še v povojih. Dolgo je, dolgo, kar so nas zapustili in prešli čez morje v tuje kraje iskat sreče. O, ko bi vender zvedeli skoro, kje so, ali so še živi? A kaj? Vse je prav, kar Bog stori, le vdajmo se v njegovo sveto voljo!“

„O Bog, varuj jih zlega in privedi jih skoro domov!“ vzdihne Anka s povzdignenimi očmi.

„Otroka,“ prične zopet mati, „oblecita se toplo, vzemita vsak svoje sanke in idita v gozd po drva. Sneg je nalomil dosti vejevja. Jaz ne morem z domi, boli me noga, a sicer zmrznemo!“

Oba se napotita brez ugovora v gozd. Hitela sta nabirati drv, da jima je pot zalival čelo. V kratkem so bile oboje sanke naložene.

„Tonček, volk! ali ne vidiš nekaj črnega tam ob grmu?“ vsklikne prestrašeno Anka na hip mejpotoma.

„Ne boj se! Sekira je ostrá!“ Tonček pospeši srčno korake, a ona zaostaja. Na veliko začudenje zapazita neznanega moža v snegu. Ležal je kakor mrtev.

„Joj, ali ga je kdo napadel?“ vpraša trepetaje Anka; on pristopi in potanje ogleduje moža:

„Kaj bi se bala? Rane ni videti nobene! Veš, kaj? Truden je sedel in premogel ga je spanec. Da bi le ne bil še zmrznil popolnoma!“

„Tonček, potipaj za žilo na roki!“

„Žila mu še bije, a silno počasi. Kaj storiva?“

„Tukaj ga ne smeva pustiti!“ reče Anka srčnejše. „Kako se mi smili! Ti imaš večje sani, zmeči drva in naloži moža, — sicer bi bila midva kriva njegove smrti! Kak greh bi bil to?“ Storila sta tako in hitela na vso moč proti domu . . .

„Kaj pomeni to?“ zakliče s praga mati prišedšima in nekaj mraz ji preleti vse telo. „Kaj z možem?“ Povedala sta ji ob kratkem vse. Vže so prijeli nezvestnega moža, da bi ga odnesli v kočo. Tu opomni Anka:

„Zadnjič so nam pravili gospod učitelj, kako je ravnati z zmrzlim človekom. Najprej ga moramo drgniti s snegom, a na to šele prenesti na gorko!“

„Res, le hitro pričnimo!“ pritrdi Tonček.

„Oh, da bi le ne umrl!“ vzdihne mati, ko polože moža na postelj. „Treba je takoj zakuriti, vidva ostanita pri bolniku!“ Na to mati odide iz sobe. Skoro se je širila blagodejna toplota po nji. To je vidno vplivalo na moža. Začel se je gibati. Deklica je šla po mater. Tujec odpre oči in začudeno gleda krog sebe.

„Kje sem?“ vpraša s tihim glasom.

„Nič se ne bojte,“ potolaži ga gospodinja, „pri dobrih ljudeh!“

O tem glasu pogleda mož še z večjim začudenjem po sobi in po pričujočih.

„Hvala Bogu, boljše mu je!“

Tuji mož se vspne na postelji in razširi roké: „Žena, ali me ne poznaš?“

„Otroka, ali ne poznata svojega očeta?“ — — —

Ni mogoče popisati veselja, katero je napolnilo hkrati gorsko kočo. Na kako čudovit način sta rešila otroka svojega lastnega očeta!

* * *

Za nekaj dnij je okreval oče do čista. S kakim veseljem so poslušali vsi trije pripovedovanje, kako se mu je godilo v tujini, kako ga je premogel spanec: „Dobiti nisem mogel v bližnjem mestu voza in oditi sem moral peš domov. Kako se mi je dalje godilo, to vam je itak znano! Še nekaj vam povem: treba nam ne bode več živeti v revščini. Glejte!“ in potegnil je listino iz žepa ter izsul kup denarja Mati ni vedela drugače duška dati svojemu veselju nego z besedami: „Otroka, pokleknimo pred podobo Križanega in zahvalimo ga za vse dobrote!“

Gregor Gornik.

Moj voz.

11. Prva kapa.

oz je vže skoro prenapolnjen, ne vem, kako bom vozil po klancih, in ne upam si več nakladati; no, če pa natakнем na ročico še svojo prvo kapo, ne bode se menda polomil zaradi tega, a vi jo boste videli še bolj natanko, ker bode višje.

Kakor vas kateremu, tako se je godilo tudi meni. Ko sem šel prvič v šolo, kaj boljšega, čednejšega je bilo treba obleči; ni namreč lepo, če sedi kdo v šoli prav raztrgan in zamazan. Toraj prvič mi je bilo iti v šolo. Druga obleka je vže še bila, da je bila čemu podobna, samo pokrivala nisem imel poštenega. Saj sami